

BLI MED PÅ

 Tromsø kommune

VANN DAGEN

Tilsatt mange
morsomme
aktiviteter
for barn

1. JUNI

STORTORGET I TROMSØ

LEK MED VANN
LÆR OM VANN

FN-sambandet
Et informasjonskontor om FN

Vann og avløp

VITENSENTERET
VITENSENTERET TROMSØ

1. JUNI blir det supert å være barn i Tromsø sentrum! Vi lover full fart hele dagen når vi markerer FN's vannår. Samtidig arrangeres barnas egen gatefest, barneløp, barnefilmfestival og bruktmarked i byen. I tillegg starter Internasjonal uke. Ta med deg venner, søsken, foreldre, besteforeldre, tanter og onkler - så mange du vil - og kom til Stortorget og Rådhusparken for å ha det gøy! Og husk: Her blir det mye vann! Ta gjerne med tørre skifteklær!

GÅ PÅ VANNET

Du tror det kanskje ikke men Vitensenteret vil lære deg å gå på vannet.

KRYP INNI EN SÅPEBOBLE

Bare boblen er stor nok går det an å krype inn i den. Ble med på såpebobleshow på Driv!

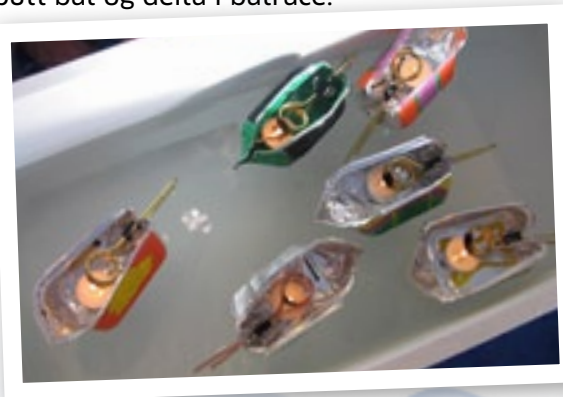

SKYT MED VANNBALLONG

Vi lader en kjempesprettert med vannballonger, og prøver å treffe blinken!

LAG PUTT-PUTT BÅTER

Bor det en liten ingeniør i deg? Lag din egen putt-putt båt og delta i båtrace!

PRØV EN BRANNSLANGE

Brannvesenet er på plass med sine biler som du kan få prøvesitte. Du vil få prøve å treffe blink med strålen fra en brannslange!

BARNELØP

Delta i barneløpet. Alle får premie. Forhåndspåmelding til kari.nerdrum.tangen@tromso.kommune.no.

ANSIKTSMALING

På den internasjonale gatefesten kan du få malt ansiktet ditt i flotte farger.

BARNAS INTERNASJONALE GATEFEST

På Barnas Internasjonale Gatefest kan du delta på mange spennende aktiviteter. For eksempel ansikts- og t-skjortemaling, eller en workshop i Street Art. Du kan også få dekorere med gatekritt. FN-filuren kommer på besøk. Det serveres gratis grillmat! Og Geir Ringvold (kjent fra Dyrevenn på NRK) vil lede et hedundrende sang- og danseshow!

BRUKTMARKED

Her kan du selge eller kjøpe brukte leker, klær og annet utstyr du har vokst fra.

BARNE-FILM-FESTIVAL

Verdens beste - Tromsø barnefilmfestival, viser 10 ulike kvalitetsfilmer for barn i løpet av lørdagen.

PROGRAM

09.00-11.15:

Påmelding til barneløpet

11:00-15:00:

Vannaktiviteter på Stortorget

- Såpeboblevindmølle
- Såpefilmvegg
- Putt-putt-båtrace
- Vannballongsprettert
- Spyl med brannslange
- Lær om vann i vannteltet
- Kule vannekspesimenter
- Vannkonkurranser
- Ulike skummaktiviteter
- Gå på vannet
- Lære seg å bruke brannsløkkingsapparat
- Prøvesitt en brannbil
- Bygg deg en Rørmann
- Støvelhjul

11:45:

BARNELØPET oppvarming

12:00:

Barneløpet starter

12:00-15:00:

BIG: Barnas Internasjonale Gatefest

- Gratis grillmat
- Ansiktsmaling
- T-skjortemaling
- Street Art workshop
- Gatekritt
- FN-filuren kommer på besøk
- Internasjonal buffet

13:00 og 14:30:

Såpebobleshows

Andre Granum og Joachim Solum fra Norsk Teknisk Museum underholder på Driv.

13:30:

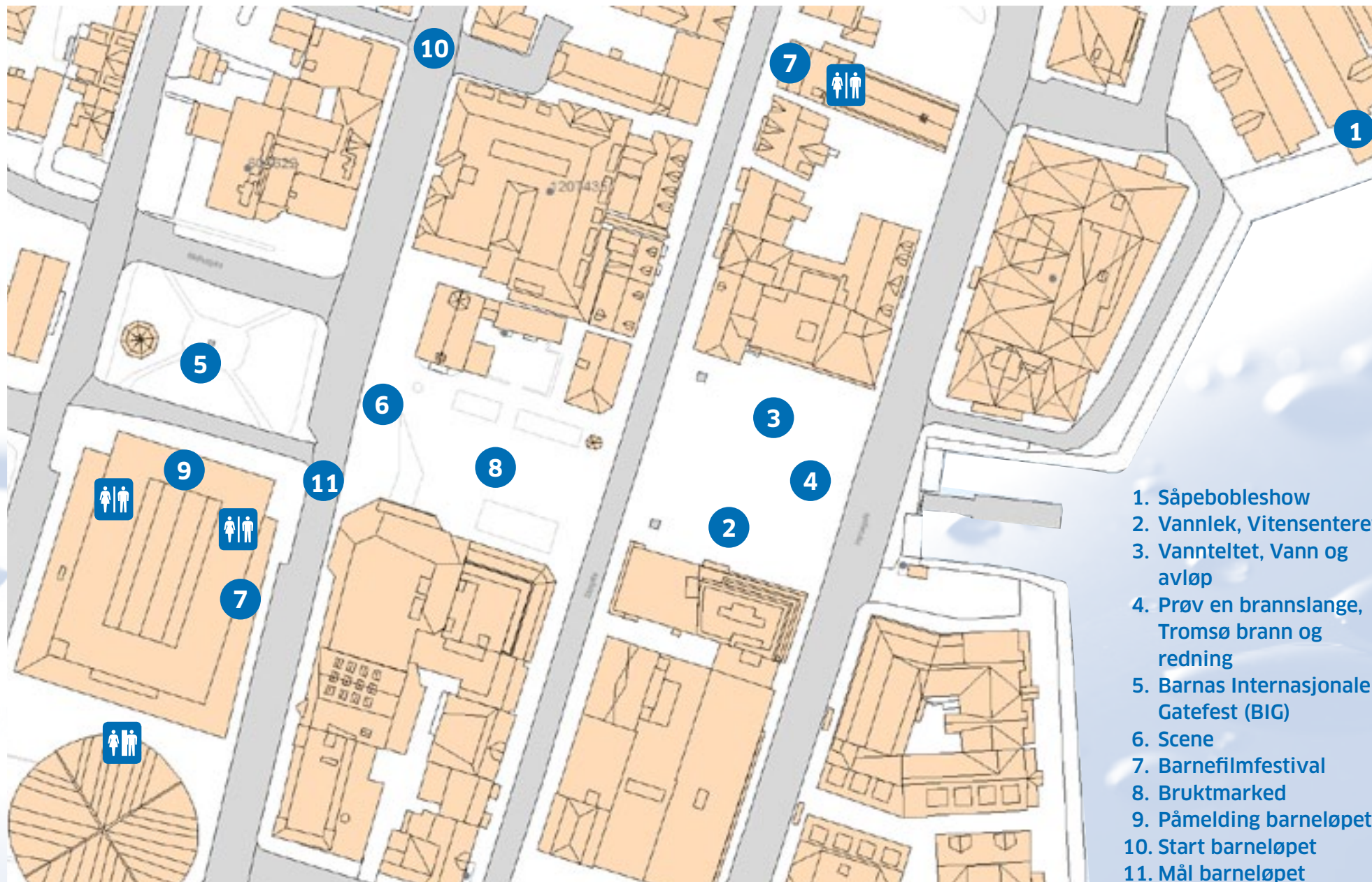
Sceneshow

Sang- og danseshow fra scenen i Rådhusparken, ledet av Geir Ringvold.

12:00, 14:00 og 16:00:

VERDENS BESTE

- Tromsø barnefilmfestival
Fokus kino og Verdensteateret

1. Såpebobleshows
2. Vannlek, Vitensenteret
3. Vannteltet, Vann og avløp
4. Prøv en brannslange, Tromsø brann og redning
5. Barnas Internasjonale Gatefest (BIG)
6. Scene
7. Barnefilmfestival
8. Bruktmarked
9. Påmelding barneløpet
10. Start barneløpet
11. Mål barneløpet

Drikk mer vann!

Husk å drikke vann så ofte du kan! Når du er tørst, når du har løpt eller lekt eller når du trenger drikke til maten. Vann er rent og godt og den beste drikken kroppen din kan få. Vann er kroppens drivstoff. Akkurat som vi må fylle bensin på en bil for at den skal kunne kjøre, må kroppen tankes opp med vann for å fungere som den skal.

Hver dag trenger kroppen din minst en og en halv liter vann, og den trenger mer jo større du blir. Voksne bør drikke 2,5 liter vann hver eneste dag.

Alle trenger vann. Både dyr, planter og mennesker. Kanskje har du en katt, eller kjenner noen som har en. Katter trenger omtrent tre desiliter vann hver dag. Det er omtrent like mye som et vanlig glass vann.

Les mer om vann på www.fn.no
www.vannkunnskap.no og www.norskvann.no

Vet du hva vi bruker vann til hver dag?

LAGE MAT
DRIKKE
VASKE KLÆR
BADE
GÅ PÅ DO

Hva mer bruker vi vannet til?
Når tror du vi bruker mest vann?

Svar:
Vi bruker for eksempel vann til å vaske opp. Vi bruker vann når vi dyrker matvarer. Industrien bruker masse vann når de lager nye produkt som for eksempel mobiltelefoner. Og så bruker vi vann for å lage elektrisitet, slik at vi kan ha strøm i husene våre.
Hjemme bruker vi mest vann når vi bader og dusjer, og når vi skyller ned på do.

Det viktige vannet

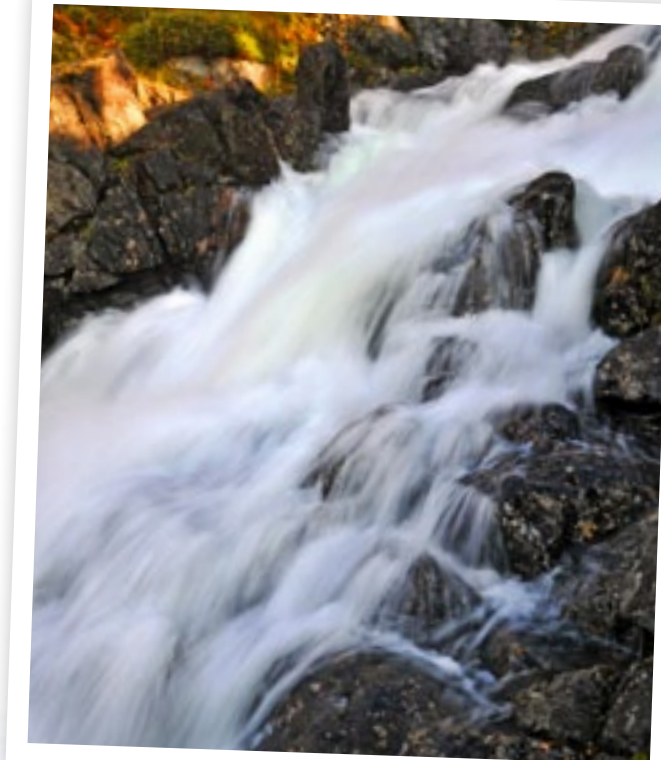
Uten vann ville det ikke ha vært liv på jorda. Men vannet vi og alle planter og dyr skal drikke trues i dag av forurensning, klimaendringer og at vi mennesker bruker mer vann enn vi egentlig trenger. Derfor er det viktig å leve så miljøvennlig som mulig slik at vi beholder gode og rene vannkilder.

Hvor mye det regner og snør avgjør hvor mye vann som er tilgjengelig der vi bor. I Norge er vi så heldige å ha overflod av rent vann, men i svært mange land er det stor mangel på vann.

Det finnes steder i verden hvor barn og voksne må gå flere mil hver dag for å hente vann, og det vannet de får tak i er så skittent at de må koke det før de kan drikke det.

Noen steder har «regntid» og «tørketid» istedenfor sommer og vinter. Når det er tørke kan både planter, dyr og mennesker få store problemer på grunn av mangel på vann. Men også i regntiden kan vannet by på store utfordringer fordi det da kan komme i slike mengder at det blir flom og jordskred.

! Hver eneste dag bruker alle vi som bor i Tromsø rundt 150 liter vann hver. Noen dager bruker vi litt mer, andre dager bruker vi litt mindre.

OVERFLATEVANN er vann som samler seg i bekker, elver, tjern og innsjøer. I Norge får nesten 90 prosent av boligene vann fra overflatekilder. I Tromsø får vi vann fra store fjellvann, som Simavikvannet. Vannet er veldig rent fra naturens side, men før vi kan tappe det ut av vannkrana er det for sikkerhets skyld renset to ganger. Vann og avløp i Tromsø kommune overvåker drikkevannet hele døgnet, slik at vi kan være trygg på at vannet vi drikker er helt rent.

GRUNNVANN er vann som fyller hulrom under jordoverflaten. Når det regner filtreres vannet ned i jorden gjennom sand, grus og stein. Grunnvann er ofte renere enn overflatevann, fordi det går gjennom en naturlig rensesprosess på sin vei ned i jorden.

Vannets kretsløp

Vann er en fornybar ressurs, men prosessen med å fornye det tar lang tid. Grunnvann trenger særlig lang tid på å bli fornyet.

Mengden vann på jorden og i atmosfæren er konstant. Det vil si at det samme vannet har gått i kretsløp rundt kloden i minst fire milliarder år. Alt vann vi bruker kommer til å bli benyttet om igjen – før eller siden.

For at alle skal ha tilgang til nok vann er det derfor ikke mengden ferskvann på kloden som er viktigst. Det viktigste er hvor raskt ferskvannet som fins kan fornyes. Denne prosessen kalles vannets kretsløp, eller den hydrologiske sirkelen.

Fornyingen skjer kort sagt ved at vann fordamper, og kommer tilbake som nedbør. Hvis vi bruker eller forurensrer vannet raskere enn naturen greier å gjennomføre denne prosessen, oppstår det vannmangel.

FAKTA OM VANN

- Volumet av vann på jordkloden er ca 1,4 milliarder kubikkilometer. Det meste av dette er hav, altså saltvann. Men 35 millioner kubikkilometer – 2,5 prosent – er ferskvann. (KILDE: FNS MILJØPROGRAM UNEP)
- 70 prosent av verdens ferskvannsressurser er is og permanent snø i fjellregioner som Arktis og Antarktis. (KILDE: UNEP)
- Rundt 30 prosent av ferskvannet i verden er lagret under jorda som grunnvann. Grunnvannet utgjør rundt 97 prosent av alt ferskvannet som potensielt er tilgjengelig for bruk av mennesker. (KILDE: UNEP)
- Ferskvannssjøer og elver utgjør bare 0,3 prosent av verdens ferskvannsbeholdning. (KILDE: UNEP)